

Coleopterologiska bidrag. 4—5.¹

Av

Anton Jansson.

4. Till kännedomen om svenska skalbaggars utbredning.

I det följande har jag sammanfört anteckningar om fynd av svenska coleoptera i den mån de vidga kännedomen om utbredningen i vårt land utöver vad som genom GRILL'S katalog eller genom senare meddelade uppgifter i denna tidskrift eller annorstädes är bekant. Uppgifterna hänföra sig antingen till egna fynd eller till fynd, gjorda av andra samlare, vilkas material jag haft tillfälle att se.

Jag använder på samma gång tillfället till rättelse av en del felaktigheter i förut i denna tidskrift av mig publicerade fynduppgifter. Tyvärr ha icke så få dylika felaktigheter sålunda blivit införda, beroende på oriktig bestämning. Utom de fall beträffande vilka jag själv svarat för bestämningen och sålunda har att svara för felaktigheterna hänför sig emellertid en ej obetydlig del av oriktigheterna till bestämning gjord av en numera avliden känd utländsk entomolog, vars auktoritet man tyckte sig ha skäl att lita till men vars bestämningar under hans ålders höst visade sig vara i hög grad opålitliga. Detta belyses bäst av att samma ex. av en art i olika sändningar återkom från honom — med olika namn. Den maning som MJÖBERG, med fullt berättigande för övrigt, i en uppsats i denna tidskrifts årgång 1912 ställer till de svenska amatör-coleopterologerna att underkasta sina

¹ 1—3: Entom. Tidskrift 1920, pag. 81—96.

fynd kontroll ledde sålunda i detta fall till motsatt verkan mot den åsyftade. Till sagde utländske coleopterologs ursäkt kan i vissa fall gälla att exemplaren i fråga ej voro otadliga i fråga om preparation o. s. v. Det kan ej med nog skärpa poängteras, att preparationen göres omsorgsfull och så att för ernående av fullt säker bestämning viktiga detaljer bli tydligt synliga. Särskilt gäller detta sista bakkropssegmentet hos ♂♂ hos en del staphylinidsläkten. Beträffande kortvingarna, inom vilkas stora, på svårbestämda arter rika och synnerligen intressanta familj många för vårt land nya arter tillkommit på senare åren och flera kunna väntas tillkomma, hänvisas för övrigt för bestämning till den för närvarande störste auktoriteten beträffande dessa djur, d:r M. BERNHAUER, Horn i Tysk-Österrike, hos vilken en del i denna uppsats upptagna kritiska staphylinidarter varit till granskning.

Fam. Carabidæ.

Carabus nemoralis MÜLL. — I min uppsats »Gottlands Carabusarter» (Ent. Tidskrift 1914, pag. 110) har jag nämnt *C. violaceus* L. och *C. granulatus* L. som de enda *Carabus*-arter vilka anträffats på Gottland. Enligt MJÖBERG («Biologiska och morfologiska studier över Fåröns insektsfauna», Arkiv för zoologi, band, 2, n:r 17, 1905) har framlidne prof. LAMPA på Gottland även funnit *C. nemoralis* MÜLL.

Nebria iberica OLIVEIRA. — Av denna förut i Sverige endast på Fårön funna art (Ent. Tidskrift 1917 pag. 108) anträffade jag i juni 1920 ett ex. på stranden av Hornsjön på Öland.

Dyschirius impunctipennis DAWS. — Ett ex. anträffat på stranden av Hornsjön på Öland i juni 1920.

D. æneus DEJ. — Gottland: Etelhem.

Amara (s. str.) *nigricornis* THOMS. — Hälsingland: Edeforsen i Järvsö socken, i september 1921 under stenar på grusiga platser.

A. (s. str.) *montivaga* STURM. — Omnämnd förut (Ent. Tidskrift 1915 pag. 204) såsom funnen i ett ex. i Närke. Sedermera har jag funnit sammanlagt 7 ex. av arten, samt-

liga ex. på våren och försommaren vid vägkanter dels söder om Örebro och dels vid Latorp i Tysslinge socken i kalktrakter nedanför de s. k. Kilsbergen. Den granna metallgröna färgen tillkommer endast hanarna. Honorna äro mörkare färgade samt mattare.

A. (Celia) silvicola ZIMMERM. — Ett ex. funnet av mig i juni 1921 på en flygsandskulle vid Hornsjön på Öland, vilket ger stöd för den i Ent. Tidskrift 1920 pag. 95 uttalade förmodan, att uppgiften om förekomsten av *A. Quenseli* SCHÖNH. på Öland gäller *A. silvicola*.

Microlestes maurus STURM. — Av denna förut i Sverige endast i Skåne vid Hälsingborg anträffade art (Ent. Tidskrift 1920 pag. 164) har jag funnit ett ex. i juni 1920 vid Lau på Gottland. Av *M. minutulus* GOEZE (*glabratus* DUFT.) har jag i min samling ex. från Skåne: Hälsingborg, samt Öland: Halltorp och Hornsjön.

Fam. Dytiscidæ.

Celambus impressopunctatus SCHALL. var. ♀ *lineellus* GYLL. — Av denna förut från Sverige ej anmärkta varietet har jag i juni 1921 funnit ett ex. i Hornsjön på Öland.

Bidessus hamulatus GYLL. — Förekommer i största mängd på grund, steril botten i södra delen av Hornsjön på Öland samt ävenledes ytterligt talrikt i själva havet i det mycket långgrundna vattnet nedanför Högby kyrka, ävenledes på norra Öland.

Deronectes assimilis PAYK. — Närke: Frösvidal i Kils socken, i bergsbäck med sandbotten.

Hydroporus memnonius NICOLAI. — Gottland: söder om Ljugarn, i en bäck som rinner ut i havet; Närke: i bergsbäckar på Kilsbergen i Kils socken.

H. melanarius STURM. — Närke: Markkärret i Almy socken samt i bergsbäckar på Kilsbergen i Kils socken.

Ilybius angustior GYLL. — Av mig uppgiven för Småland (Ent. Tidskrift 1915 pag. 205) men utgår ur landskapets fauna, då bestämningen var felaktig.

Agabus (Gaurodytes) melanarius AUBÉ. — Västergötland: Mösseberg, enligt ex. i J. HULTGRENS samling.

Fam. Staphylinidæ.

Ilyobates nigricollis PAYK. — Jämtland: Ragunda (A. FRISENDAHL).

Phlæodroma concolor KR. — Av denna förut i Sverige endast i Jämtland (FRISENDAHL) funna art innehöll sållgods hemtaget från Markkärret i Alby socken, Närke, 21 nov. 1915 två ex. Då arten lever under trädbark, hade ex. förmodligen nedkommit i mossan från en trädstubbe.

Aleochara (Isochara) tristis GRAV. — Öland: vid Hornsjön; Närke: Örebrotrakten.

A. (Isochara) moesta GRAV. — Närke: Örebrotrakten.

A. (Polychara) sanguinea L. — Närke: Örebrotrakten; Kumla socken. I stallavfall.

A. (Polychara) fumata GRAV. — Närke, Örebrotrakten, endast på hösten i ruttna svampar.

A. (Polychara) sparsa HEER — Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

A. (Polychara) lanuginosa GRAV. — Gottland: Ljugarn. I spillning.

A. (Dyschara) inconspicua AUBÉ — Närke: Örebrotrakten och Stora Mellösa socken, i avfall från trädgårdar; Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

Microglossa pulla GYLL. — Närke: Örebrotrakten i en gammal lövhög; Stora Mellösa socken i bo av *Turdus merula*.

M. nidicola FAIRM. — Förekommer i stor mängd i strandsvalans bon samt utanför gångarna till dess kolonier i Örebrotrakten och torde finnas över hela landet i nämnda fågels bon. Även träffad undantagsvis i växtavfall.

Oxyroda (s. str.) *spectabilis* MÄRK. — Av denna släktets största art, som jag under många år förgäves eftersökt, fann jag ²⁵/₇ 1921 ett ex. under nedfallna löv i Karlslunds gamla vildpark i närheten av Örebro.

O. (s. str.) *vittata* MÄRK. — Ett ex. erhöles ²²/₈ 1921 vid sållning av nedfallna löv på samma plats som föregående.

O. (s. str.) *lateralis* MANNH. — Hälsingland: Forsa socken, i granbarrhögar; Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

O. (s. str.) *longipes* M. et R. — Av denna förut i Sverige

endast från Skåne (THOMSON) kända art tog jag i juni 1921 ett ex. i en komposthög vid Tattby i närheten av Stockholm och har från framlidne A. FRISENDAHL erhållit ett ex. taget av honom vid Ragunda i Jämtland.

O. (Disochara) elongatula AUBÉ. — Hälsingland: Forsa socken.

O. (Disochara) procerula MANNH. — Hälsingland: Forsa socken.

O. (Podoxya) Skalitzkyi BERNH. — Denna hos oss förut endast från Jämtland (FRISENDAHL) anmärkta art har jag funnit i barrhögar här och där vårtiden på skogsåsen söder om Örebro men alltid endast sparsamt.

O. (Podoxya) exigua ER. — Utgår såsom felbestämmd ur Närkes fauna (Ent. Tidskrift 1918 pag. 24).

O. (Podoxya) exoleta ER. — Närke: Markkärret, där ett ex. av denna hos oss förut endast från Skåne, (THOMSON), kända art togs ²¹/7 1917.

O. (Mycetodrepa) alternans GRAV. — Hälsingland: Forsa socken; Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

O. (Sphenomma) planipennis THOMS. — Närke: Skråmsta i Långbro socken, under stenar sparsamt vårtiden på en torr sandbacke.

O. (Demosoma) testacea ER. — Närke: Örebro, ett enda ex. taget i ett fönster i aug. 1919.

O. (Demosoma) hæmorrhœa MANNH. — Hälsingland: Forsa socken; Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

O. (Demosoma) formiceticola MÄRK. — Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

O. (Bessopora) annularis MANNH. — Hälsingland: Forsa socken.

Dinarda Märkeli KIESENW. — Närke: Tysslinge socken; Stockholm: Tattby; Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

Atemeles paradoxus GRAV. — Närke: Östra Mark i Almby socken.

A. emarginatus PAYK. — Närke: i en skog söder om Örebro på våren hos en *Myrmica*-art.

Zyras collaris PAYK. — Närke: en allmän staphylinid i Markkärret, där man finner den i vitmosstuvorna, dock aldrig i sällskap med myror, såsom i REITTER's »Die Käfer des

deutschen Reiches» m. fl. uppgives. Ehuru *Myrmica* allmänt förekommer därstädes i vissa tuvor och likaså *Formica fusca-picea* NYL., synes det snarare tvärtom som om *Zyras* skulle undvika just dessa tuvor.

Myrmedonia (Pella) cognata MÄRK. — Södermanland: Fiskeboda i Julita socken.

M. (s. str.) *lugens* GRAV. — Närke: ett ex. taget flygande vårtiden i en skog söder om Örebro.

Callicerus obscurus GRAV. — Närke: Markkärret, men synes vara mycket sällsynt; ett enda ex. erhållet under många års sökande.

Alaobia scapularis SAHLBG. — Utgår ur Södermanlands fauna (Ent. Tidskrift 1915 pag. 208).

Atheta (Bessobia) fungivora THOMS. — Närke: Örebrotrakten i ruttna svampar; Stockholm: Tattby i komposthög.

A. (Bessobia) excellens KR. — Av denna för Sverige nya art fanns en ♂ i MJÖBERG's svenska samling, obestämd och utan lokaletikett. Själv har jag tagit några ♂♂, som flögo mot solnedgången i maj månad 1921 i en öppning av skogen vid Markkärret i Almby socken, Närke.

A. (Bessobia) monticola THOMS. — Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL). I Närke har jag tagit arten under liknande förhållanden som föregående.

A. (Anopleta) arcana ER. — Av denna förut endast i Jämtland (FRISENDAHL) funna art tog jag i september 1921 flera ex. under barken av en murken tall vid Näsviken i Forsa socken i Hälsingland.

A. (Anopleta) corvina THOMS. — Hälsingland: Forsa socken, i ruttna svampar.

A. (Ousipalia) cæsula ER. — Fyndorten för Närke strykes såsom felaktig (Ent. Tidskrift 1915 pag. 206).

A. (Amidobia) talpa HEER. — Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

A. (Aloconota) sulcifrons STEPH. — Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL). Strykes däremot ur Närkes fauna (Ent. Tidskrift 1915 pag. 207); fyndorterna därifrån gälla:

A. (Aloconota) insecta THOMS., som är funnen flerstädes i landskapet så på slätten som i bergstrakterna, alltid i vatten-

kanten vid sjöar och åar. Vidare funnen av mig i Hälsingland vid Edeforsen i Järvsö socken, i septemper 1921.

A. (Apimela) macella ER. — Lokalen för Närke (Ent. Tidskrift 1915 pag. 208) utgår, då bestämningen av ex. i fråga under alla omständigheter är osäker.

A. (Paramoetica) complana MANNH. — Under en plötsligt inträffande översvämning av ängar och åkrar söder om Örebro i februari 1916 uppträdde denna art jämte en del andra coleoptera, särskilt staphylinider, såsom *A. (Glossola) gregaria* ER., *A. (Amischa) analis* GRAV., *A. (Meotica) exilis* ER., *Lathrobium longulum* GRAV., *Heterothops quadripunctula* GRAV. m. fl., i den mest otroliga individrikedom. Sedermera har jag återfunnit den här och där i trakten men alltid sällsynt och enstaka.

A. (Dinaræa) æquata ER. — Hälsingland: Forsa socken, under lövträdsbark.

A. (Halobrecta) puncticeps THOMS. — Gottland: Ljugarn vid havskusten.

A. (Halobrecta) flavipes THOMS. — Småland: Kalmar (L. HAGLUND); Öland (MjöBERG).

A. (Microdota) subtilis SCRIBA. — Är den allmännaste *Microdota*-arten i Örebrotrakten, ytterst vanlig särskilt i ruttna svampar på eftersommaren och hösten. Jämtland: Forsa socken.

A. (Microdota) anicula STEPH. — Närke: sällsynt under ruttnande halm o. s. v. i Örebrotrakten.

A. (Hygroecia) magniceps J. SHLBG. — Denna som ytterst sällsynt ansedda art fann jag i stor myckenhet jämte en mängd andra allmänna eller sällsynta coleoptera i nedfallna löv o. dyl. söder om Svartåns mynning i Hjälmarens i februari 1916, då plötsligt inträffande blid väderlek orsakade hastig snösmältning med översvämning av sankmarker, varvid insekterna anträffades i vattenkanten i de uppslammade växtlämningarna o. s. v. Ett och annat ex. också anträffat vartiden i Markkärret. Kan lätt förväxlas med mindre former av *Atheta (Metaxyia) melanocera* THOMS., men förutom antennbildningen och det breda huvudet lämnar formen av sista bakkroppssegmentet hos ♂ det bästa kännetecknet till skiljande från denna art. Ny för Sverige och funnen närmast i Finland.

A. (Hygroecia) fallaciosa SHARP. — En efter vad jag hittills funnit mycket sällsynt art, funnen i få ex. i Markkärret i Närke vårtiden under vitmossa. Ävenledes ny för Sverige men funnen såväl i Finland som i Norge och Danmark.

A. (Philhygra) palustris KIESW. — Uppträder ställvis och tidvis talrikt i Örebrotrakten. Sålunda funnen vårtiden i barrhögar samt på sommaren under fuktig *Hypnum* vid ett kärr i lövskog, vidare tagen på försommarkvällarna flygande i skogskanten vid Markkärret.

A. (Traumoccia) divisa MÄRK. — Närke: några ex. tagna i Örebrotrakten i bo av backsvala och några ex. i *Hypnum* vid kanten av ett kärr i lövskog; vidare i bo av koltrast.

A. (Traumoccia) picipes THOMS. — Närke: Örebrotrakten i ruttna svampar; Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

A. (Traumoccia) angusticollis THOMS. — Närke: Husön i Norrbyås socken, i eksvampar ⁷/₇ 1921.

A. (s. str.) pilicornis THOMS. — Närke: Örebrotrakten, vissa år ej sällsynt så väl under bark av barrträd som i ruttna svampar; Hälsingland: Forsa socken; Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

A. (s. str.) crassicornis FABR. — Hälsingland: Forsa socken, i ruttna svampar.

A. (s. str.) nitidicollis FAIRM. — Ett ex. erhållit i Markkärret i Närke.

A. (s. str.) triangulum KR. — Utgår ur Närkes och därmed Sveriges fauna (Ent. Tidskrift 1915 pag. 207).

A. (s. str.) nigritula GRAV. — En av de allmännare svampstaphyliniderna i Örebrotrakten.

A. (s. str.) myrmecobia KR. — Hälsingland: Forsa socken, allmän i granbarrhögar.

A. (s. str.) sodalis ER. — Värmland: Arvika (G. A. RINGSELLE); Hälsingland: Forsa socken; Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL). I Örebrotrakten allmän under nedfallna löv o. dyl. på fuktiga platser, mera sällan i ruttna svampar.

A. (s. str.) basicornis REY. — Ett enda ex., ♂, erhållet vid sällning i Markkärret i Närke samt 2 ex. ♂ ♀, under barken på en omkullbläst, av röta angripen *Alnus incana* i

Hjälmarens strandskog vid Svartåns utlopp i sjön ²⁸/₇ 1921. Ny för Sverige. Närmast funnen i Danmark och Finland.

A. (s. str.) *incognita* SHARP. — Utgår ur Skånes fauna (Ent. Tidskrift 1915 pag. 207).

A. (*Liogluta*) *microptera* THOMS. — Hälsingland: Näs-viken i Forsa socken, tämligen allmän i högar av multnande barr och ris.

A. (*Liogluta*) *oblonga* ER. — Jämtland: Ragunda (FRIS-SENDAHL). Skall förut vara funnen i Sverige i Västergöt-land av framl. I. B. ERICSON.

A. (*Metaxyia*) *terminalis* GRAV. — Närke: ett ex. taget ¹⁵/₅ 1921 på sumpängarna vid Kvismaren i Norrbyås socken.

A. (*Metaxyia*) *Aubei* CH. BRIS. — Närke: förekommer i Markkärret i Almby socken samt på sumpängarna vid Kvismaren på våren men mycket sällsynt. Förut i Sverige endast känd från Skåne (THOMSON).

A. (*Metaxyia*) *curtipennis* SHARP. — Denna förut i Sverige ej funna art förekommer i Markkärret i Närke men är, att döma av att jag under många års samlande ej lyckats finna mer än sammanlagt 3 ex., alltid tidigt om våren, mycket sällsynt. En bland de glacialrelikter, vilka kvarleva på nämnda plats och vilka sannolikt kunna träffas flerstädes i vårt land på liknande lokaler. (Arten förekommer även i Danmark). Föres av J. P. JOHANSEN i hans »Danmarks rovbiller» till undersläktet *Oreostiba* och av CHARLES W. LENG i hans arbete »Catalogue of the Coleoptera of America, North of Mexico» (Mount Vernon 1920) till *Amischa*.

A. (*Pelurga*) *luridipennis* MANNH. — Sällsynt i Närke, funnen dels under gammalt hö i Almby socken, dels vid en bäck på Kilsbergen i västra Närke, i maj och juni månader.

A. (*Dilacra*) *luteipes* ER. — Gottland: Ljugarn vid havskusten juni 1919; Närke: Örebrotrakten ett ex. vid kanten av en damm ⁸/₇ 1916.

A. (*Datomicra*) *cribrata* KR. — Ytterst sällsynt i Närke, erhållen i Örebrotrakten dels bland upprensad, i hög hopkastad ogräs, dels under löv vid stranden av en vik av Hjäl-maren. Skall förut i Sverige vara funnen enl. I. B. ERICSON av VON POST vid Äs i Södermanland.

A. (*Datomicra*) *hodierna* SHARP. — Vid Hjälmarstränderna

erhållna ex. tillhöra enl. d:r BERNHAUER denna art och ej *D. zosteræ* THOMS., till vilken senare art de av mig bestämts. *A. hodierna* skall förut vara funnen i Halland av I. B. ERICSON.

• *A. (Datomicra) germana* SHARP. — Ex. från Örebrotrakten sända till d:r BERNHAUER såsom *D. celata* ER. ha av honom bestämts till *D. germana*.

A. (Datomicra) canescens SHARP. — En gång erhållen i största mängd i utsipprande björksaft vårtiden i Örebrotrakten.

A. (Badura) macrocera THOMS. — En gång funnen i två ex. på en gransvamp i en skog söder om Örebro; Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL) i en mängd ex.

A. (Dimetrotta) marcida ER. — Stockholm (1 ex. i J. HULTGRENS samling). Uppgiven förut av I. B. ERICSON för Halland.

A. (Dimetrotta) cadaverina BRIS. (? *nudiuscula* THOMS). — Några ex. tagna i ett på marken nedkastat ekorrbo i Örebrotrakten ²⁹/₃ 1920.

A. (Dimetrotta) picipennis MANNH. — Närke: Örebrotrakten i ruttna svampar; Hälsingland: Forsa socken; Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

A. (Dimetrotta) lævana MULS. et REY. — Närke: en gång tagen i stor mängd i ruttnande vegetabilier i Örebrotrakten.

A. (Coprothassa) sordida MARSH. — Öland: vid Hornsjön i nötkreatursspillning; Närke: Örebrotrakten.

A. (Acrotona) pygmaea GRAV. — Värmland: Arvika (RINGSELLE).

A. (Acrotona) aterrima GRAV. — Gästrikland (P. A. EISERMAN); Hälsingland: Forsa socken.

A. (Acrotona) parva SHLBG. — Närke: Örebrotrakten.

A. (Acrotona) clientula ER. — Tre ex. av denna vackra art togos ⁴/₄ 1920 i stallavfall vid Hjortsberga i Kumla socken, Närke. Ny för Sverige. Funnen bl. a. i Danmark och Finland.

A. (Acrotona) laticollis STEPH. — Hälsingland: Forsa socken.

Ichnopoda umbratica ER. — Utgår ur Närkes och därmed Sveriges fauna (Ent. Tidskrift 1915 pag. 207).

I. leucopus MARSH. — Dalarna: Hedemora (RINGSELLE).

Cardiola obscura GRAV. — Hälsingland: Forsa socken.

Autalia impressa OLIV. — Hälsingland: Forsa socken, allmän i ruttna svampar.

A. puncticollis SHARP. — Öland: Högby socken; Österg.: Byle i Skedevi socken; Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

Silusa rubiginosa ER. — Närke: ett ex. taget $\frac{5}{7}$ 1919 i utsipprande almsaft vid Strömsnäs i närheten av Örebro. Förut hos oss endast känd från Skåne (THOMSON).

Gyrophæna pulchella HEER. — Närke: en gång tagen i mängd i en svamp på en granstubbe i skog söder om Örebro; Värmland: Arvika (RINGSELLE); Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

G. affinis SHLGB. — Värmland: Arvika (RINGSELLE).

G. nana PAYK. — Värmland: Arvika (RINGSELLE); Hälsingland: Forsa socken.

Oligota granaria ER. — Närke: en enda gång träffad talrikt i stallavfall söder om Örebro. Ny för Sverige. Funnen närmast i Danmark.

O. inflata MANNH. — Närke: tillsammans med föregående.

Myllæna gracilis MATTH. — Småland: Kalmar (L. HAGLUND). Ny för Sverige men funnen i Finland.

M. minuta GRAV. — Hälsingland: Forsa socken; Jämtland: Ragunda socken (FRISENDAHL).

M. gracilicornis FAIRM. — Ett ex. av denna förut endast i Halland (I. B. ERICSON) funna art bland FRISENDAHL's uppsatta coleoptera från Ragunda i Jämtland.

Gymnusa variegata KIESW. — Återfunnen i Dalarna, nämligen av L. HAGLUND i Älvdalen.

Phlæocharis subtilissima MANNH. — Närke: flerstädes i Örebrotrakten, även i parker i staden, under bark av såväl löv- som barrträd.

Hypocyptus læviusculus MANNH. — Gottland: Ljugarn.

Conosoma bipunctatum GRAV. — Närke: Karlslund i närheten av Örebro, ett ex. $\frac{25}{7}$ 1921 under nedfallna löv vid en stubbe samt ett ex. $\frac{17}{9}$ 1921 därsammastädes.

C. littoreum L. — Hälsingland: Forsa socken.

C. pubescens GRAV. — Hälsingland: Forsa socken.

Tachyporus abdominalis FABR. — Hälsingland: Forsa socken; Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

T. solutus ER. — Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

T. scutellaris RYE. — Denna art, som är ny för Sverige men funnen i Norge och Finland, förekommer i Hjälmarmrådet flerstädes, sålunda söder om Svartåns utlopp i Hemfjärden, vid Markkärret samt i de stora sumpmarkerna vid Kvismaren i Norrbyås socken, alltid på fuktiga platser i närheten av vattenkanten.

T. jocosus SAY var. *obscurus* ZETT. — Förekommer i motsats mot föregående, synes det, alltid på högländ mark vid skogsbyn och torde höra till de skalbaggar, som särskilt uppsöka barrhögar. Funnen på skogsåsen söder om Örebro men blott lokalt och tämligen sparsamt.

T. pulchellus MANNH. — Denna art, som enl. FRISENDAHL (Ent. Tidskrift 1919 pag. 50) är allmän i Ragunda i Jämtland, är den vanligaste *Tachyporus*-arten i Markkärret i Närke. Synes ej gärna lämna vitmossan.

T. nitidulus FABR. — Hälsingland: Forsa socken.

Tachinus laticollis GRAV. — Hälsingland: Forsa socken; Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

T. flavipes FABR. — Gottland: Ljugarn.

Habrocerus capillaricornis GRAV. — I Närke endast anträffad på några ställen i närheten av Örebro, nämligen i större lövhögar i skogslundar, men där talrik från våren till hösten.

Mycetoporus (Ischnosoma) splendidus GRAV. — Värmland: Arvika (RINGSELLE); Hälsingland: Forsa socken; Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

M. (Ischnosoma) longicornis MÄKL. — Allmän i Markkärret i Närke. Synes föredraga vitmosskärr, under det föregående art träffas under löv och barr på olika lokaler.

M. (s. str.) brunneus MARSH. var. *longulus* MANNH. — Funnen flerstädes i Örebrotrakten.

M. (s. str.) splendens MARSH. — Närke: sällsynt i Markkärret i Närke, i mycket fuktig vitmossa.

M. (s. str.) punctus GYLL. — Ett ex. funnet våren 1921 i en lövhög vid Strömsnäs i närheten av Örebro; Jämtland (P. A. EISERMAN).

M. (s. str.) *rufescens* STEPH. — Närke: förekommer på skogsåsen söder om Örebro, där arten träffas vartiden i barrhögar eller under skogsmossa på höglända ställen. Av var. *laevicollis* EPPH. har ett ex. erhållits.

Bryocharis cingulata MANNH. — Denna ståtliga art har jag endast funnit i Markkärret i Närke, där den träffas på våren efter snösmältningen, övervintrande djupt ned i de högre vitmossetuvorna. Den måste dock anses som mycket sällsynt. Av de 9 ex. jag funnit tillhör egendomligt nog endast ett huvudarten med antennernas två slutleder gula. De andra tillhöra den hittills för Sverige ej anmärkta aberrationen *pseudocingulata* RTTR med endast sista antennleden gul.

B. analis PAYK. — Närke: förekommer ävenledes i Markkärret men också funnen annorstädes i Örebrotrakten. Även av denna art är huvudformen, med mörk prothorax, sällsynt, under det man oftast träffar var. *merdaria* GYLL. med gulröd halssköld.

B. inclinans GRAV. — Närke: ett enda ex. funnet $\frac{2}{6}$ 1920 under mossor i en sänka på en bergknalle på skogsåsen söder om Örebro.

Bolitobius pulchellus MANNH. — Jämtland: Ragunda (FRISSENDAHL).

Acylophorus Wagenschieberi KIESW. — Av denna egendomliga staphylinid, som lever vid växtrötterna och i vitmossor i vattenkanten på mycket sumpiga platser och till och med lär gå under vattenytan, funnos i RINGSSELLE's insamlingar från Bladåker i Uppland åtskilliga ex. I Sverige, sedan C. ROTH fann arten i Skåne, mig veterligt ej förrän av RINGSSELLE återfunnen.

Euryporus picipes PAYK. — Närke: en av Markkärrets sällsyntaste staphylinider. Under många års samlande där har jag endast lyckats finna två ex., det senaste $\frac{2}{4}$ 1917, båda djupt ned i mycket fuktiga vitmosstuvor, och den synes sålunda älska samma lokaler som *Bryocharis cingulata* MANNH., *Mycetoporus splendens* MARSH. och *Bryoporus cernuus* GRAV., vilka samtliga också höra till kärrets fauna.

Heterothops prævica ER. — Närke: ett enda ex. taget $\frac{6}{8}$ 1921 vid sållning av bottenlagret till en gammal större höstack i Örebrotrakten.

H. dissimilis GRAV. — Närke: sällsynt i Örebrotrakten, där arten gärna håller sig under ruttande halm och hö eller gödsel vid väggen av hölador. En gång, $24/8$ 1921, erhållen i större myckenhet.

Quedius (Microsaurus) brevicornis THOMS. — Närke: 1 ex. $24/9$ 1921 vid Hjälmarsberg i Almby socken under bark av en död asp.

Q. (Microsaurus) scitus GYLL. — Södermanland: Fiskeboda i Julita socken.

Q. (Microsaurus) xanthopus ER. — Värmland: Arvika (RINGSELLE).

Q. (Microsaurus) maurus SAHLBG. — Närke: träffas i enstaka ex. i skogarna söder om Örebro, särskilt på marken under löv o. dyl. vid gamla stubbar.

Q. (Microsaurus) ochripennis MÉN. — Uppland: Bladåker (RINGSELLE).

Q. (Microsaurus) tenellus GRAV. — Närke: av denna hos oss förut endast i Jämtland (FRISENDAHL) funna art fann jag på våren 1921 5 ex. i högar av ris och granbarr på en skogsås vid Östra Mark i Almby socken, Närke. Ett ex. även taget i Hälsingland: Forsa socken, i september 1921.

Q. (Sauridus) limbatus HEER. — Såsom det vill synas i Närke en ej sällsynt art och träffas företrädesvis i barrskogar på höglända ställen under djup skogsmossa; Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

Staphylinus (Pseudocypus) fuscatus GRAV. — Värmland: Arvika (RINGSELLE).

S. (Tasgius) ater GRAV. — Dalarne: Särna (RINGSELLE).

Philonthus chalceus STEPH. — Synes vara tämligen allmän i Närkes skogsbygder i utsipprande saft på lövträd; Värmland: Arvika (RINGSELLE).

Ph. umbratilis GRAV. — Värmland: Arvika (RINGSELLE).

Ph. decorus GRAV. — Värmland: Arvika (RINGSELLE).

Ph. (Gefyrobius) nitidulus GRAV. — Öland: Högby socken, under stenar på torr, sandig mark.

Ph. debilis GRAV. — Närke: Örebrotrakten.

Ph. discoideus GRAV. — Dalarne: Mora (RINGSELLE).

Ph. quisquiliarius GYLL. — Närke: Markkärret i Almby

socken; Halland, Värmland: Arvika, Dalarne: Hedemora (RINGSELLE).

Ph. longicornis STEPH. — Närke: Almby socken; Dalarne: Mora (RINGSELLE).

Ph. fumarius GRAV. — Vid Hjälmstränderna i Närke och Julita socken i Södermanland.

Ph. punctus GRAV. — Gottland: Ljugarn vid havskusten.

Ph. puella NORDM. — Närke: Örebrotrakten.

Othius lapidicola KIESW. — Hälsingland: Näsvisken i Forsa socken, i barrhögar sept. 1921.

Baptolinus longiceps FAUV. — Närke: funnen i flera ex. i skogstrakterna kring Örebro men alltid endast i enstaka ex. under barken av multna, fuktiga stubbar och stockar av barrträd; Värmland: Arvika (RINGSELLE); Lappland: Pålno vid Torne träsk (FR. NORDSTRÖM). Funnen förut i Västergötland och i Dalarne och sålunda av vidsträckt utbredning i Sverige men, såsom det synes, överallt mycket sparsamt förekommande.

Leptacinus linearis GRAV. — Halland: (RINGSELLE); Närke: Örebrotrakten; Gästrikland (EISERMAN); Hälsingland: Forsa socken.

Xantholinus linearis OLIV. — Värmland: Arvika, Dalarne: Hedemora (RINGSELLE).

Cryptobium fracticorne PAYK. — Halland, Dalarne: Mora (RINGSELLE).

Lathrobium geminum KR. — Uppland: Singö (RINGSELLE).

L. elongatum L. — Av denna art, som i GRILL's katalog uppgives förekomma Sk. — Lappl., har jag endast funnit några ex. vid sjön Kvismaren i Norrbyås socken i Närke. *L. geminum* däremot är allmän i Örebrotrakten.

L. rufipenne GYLL. — Öland: Hornsjön; Uppland: Bladåker (RINGSELLE).

L. (Tetartopeus) gracile HAMPE — Av denna i Sverige förut endast i Almby socken i Närke anträffade art har L. HAGLUND funnit ett ex. i Älvdalen i Dalarne.

Scopæus (Polyodontus) sulcicollis STEPH. — Ett ex. taget 16/6 1920 på ett trädgårdsland vid Tattby i Stockholms-trakten.

Stilicus similis ER. — Hälsingland: Forsa och Järvsö socknar, i avfallshögar.

Astenus pulchellus HEER. — Torde ej vara sällsynt åtminstone till upp i mellersta Sverige, om den sökes på rätta platsen, nämligen i lövhögar. Funnen av mig flerstädes i Närke samt i Stockholmstrakten, där jag funnit den i oerhört antal i större högar av halvtorra löv.

Eucæsthetus bipunctatus LJUNGH. — Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

E. læviusculus MANNH. — Utgår ur Närkes fauna (Ent. Tidskrift 1915 pag. 208). Den i Markkärret och vid Hjälmarsstränderna jämte *E. bipunctatus* förekommande arten är *E. ruficapillus* BOISD., som i GRILL's katalog endast finnes upptagen för Skåne.

Stenus (s. str.) *bimaculatus* GYLL. — Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

S. (s. str.) *fasciculatus* J. SHLBG. — Värmland: Arvika (RINGSELLE).

S. (s. str.) *proditor* ER. — Närke: Markkärret i Almby socken.

S. (*Nestus*) *pusillus* ER. — Närke: på sumpmark vid Svartåns utlopp i Hemfjärden.

S. (*Nestus*) *circularis* GRAV. — Närke: Vid lergravar söder om Örebro.

S. (*Nestus*) *pumilio* ER. — Närke: på mera öppen, mycket fuktig botten på sumpängar vid Kvismaren i Norrbyås socken.

S. (*Nestus*) *ruralis* ER. — Av denna förut hos oss endast i Jämtland (FRISENDAHL) funna art fanns i RINGSELLE's samling ett ex. från Dalarna: Hedemora.

S. (*Nestus*) *Argus* GRAV. — Värmland, Dalarna: Mora (RINGSELLE).

S. (*Parastenus*) *impressus* GERM. — Närke: Örebrotrakten, endast i skogarna på höglända ställen under mossor.

S. (*Parastenus*) *flavipalpis* TH. — Närke: sällsynt i Örebrotrakten på liknande lokaler som föregående art; Hälsingland: Näsviken i Forsa socken; Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

S. (*Tesnus*) *nigritulus* GYLL. — Värmland: Arvika (RINGSELLE).

S. (Tesusus) crassus STEPH. — Hälsingland: Edeforsen i Järvsö socken.

S. (Hypostenus) cicindeloides SCHALL. — Värmland: Arvika (RINGSELLE).

S. (Hypostenus) similis HERBST. — Värmland: Arvika (RINGSELLE).

S. (Hemistenus) pubescens STEPH. — Värmland: Arvika (RINGSELLE).

S. (Hemistenus) bifoveolatus GYLL. — Värmland, Dalarna (RINGSELLE); Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

Bledius (Blediodes) fracticornis PAYK. — Gottland: Ljugarn.

B. (Hesperophilus) arenarius PAYK. — Öland: Hornsjön.

Oxytelus (Anotylus) fulvipes ER. — Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

O. (Anotylus) hamatus FAIRM. — Närke: av denna i Sverige förut endast från Jämtland (FRISENDAHL) anmärkta art togos flera ex., därav några ♂♂, i ruttnande vegetabilier söder om Örebro för några år tillbaka. ¹⁹/₆ 1921 fann jag några ex. av arten i en komposthög vid Tattby i Stockholmstrakten. I Riksmusei samlingar fanns bland *O. tetracarinatus* BLOCK en ♂ av denna art, tagen i Stockholmstrakten.

O. (Anotylus) Fairmairei PAND. — Av denna art togs av mig ²¹/₄ 1921 en ♂ i vitmossa i Markkärret i Närke. Längre fram på våren samma år erhöles vid sällning av en barrhög på skogsåsen söder om Örebro flera ex. av arten och likaså vid hävning i början av juni i skogskanten av Markkärret mot solnedgången flera ex. Ny för Sverige. I Fennoscandia förut endast funnen i Karelen. Sannolikt är såväl denna som föregående art ej sällsynt men sammanblandad med *O. tetracarinatus*, från vilken art åtminstone ♂♂ med lätthet skiljas.

Trogophlæus (Tænosoma) fuliginosus GRAV. — Uppland: Vaddö (RINGSELLE); Närke: Örebrotrakten samt vid bergsbäckar på Kilsbergen i Kils socken, alltid enstaka.

T. (Tænosoma) impressus LAC. — Utgår ur Närkes och därmed Sveriges fauna (Ent. Tidskrift 1918 pag. 29).

Syntomium æneum MÜLL. — Närke: ett enda ex. erhållet i Markkärret, Närke, ¹⁵/₉ 1919.

Anthophagus omalinus ZETT. — Närke: Markkärret i Almy socken, men mycket sällsynt erhållen vid hävning.

Phlæostiba plana PAYK. — Värmland: Arvika (RINGSELLE).

Deliphrum tectum PAYK. — Hälsingland: Forsa socken.

Omalium septentrionis THOMS. — Närke: Örebrotrakten.

O. cæsum GRAV. var. *apicicorne* SOLSKY. — Närke: 2 ex. tagna $2\frac{2}{3}$ 1921 under nedfallna löv vid Karlslund i närheten av Örebro.

Phyllodrepa nigra GRAV. — Uppland: Väddö (RINGSELLE).

Ph. (Drepophylla) ioptera STEPH. — Närke: Hjortsberga i Kumla socken, i stallavfall, Örebrotrakten, i avfall, komposthögar o. dyl., alltid sparsamt.

Anthobium minutum FABR. — Värmland: Arvika, Dalarna: Hedemora (RINGSELLE).

Megarthus sinuatocollis LAC. — Uppland: Vällnora (RINGSELLE).

M. hemipterus ILLIG. — Utgår såsom felbestämd ur Närkes fauna (Ent. Tidskrift 1918 pag. 29).

Proteinus brachypterus FABR. — Hälsingland: Forsa socken.

Fam. Pselaphidæ.

Trimium brevicorne REICHENB. — Närke: sällsynt tagen i Örebrotrakten i avfall vid en hölada samt under nedfallna löv.

Euplectus piccus MOTSCH. — Närke: av denna förut i Sverige endast på Gottska Sandön (MJÖBERG) funna art togs $\frac{2}{4}$ 1921 i en barrhög i skogen vid Markkärret i Almy socken i Närke ett ex. och $\frac{12}{6}$ 1921 i närheten ävenledes ett ex. under hävning.

E. signatus REICHENB. — Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

E. nanus REICHENB. — Gottland: Ardre, und. tallbark.

Pselaphaulax dresdensis HERBST. — Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

Fam. Scydmaenidæ.

Neuraphes angulatus M. et K. — Hälsingland: Näsviken i Forsa socken, i hög av barr och annat avfall.

Stenichnus exilis ER. — Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

Euconnus fimetarius CHAUD. — Närke: en gång funnen i mängd bland gräs och ruttnande vegetabilier vid en ut-husvägg vid Örebro. *E. hirticollis* ILLIG. däremot synes här i trakten helst förekomma i vitmossekärr.

Cholerus rufus MÜLL. et KUNZE. — Utgår ur Närkes fauna (Entom. Tidskrift 1918 pag. 96).

Scydmaenus tarsatus MÜLL. — Hälsingland: Näsviken i Forsa socken, i avfallshögar.

Fam. Silphidæ.

Catops (s. str.) *morio* F. — Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

C. (s. str.) *nigrita* ER. — Hälsingland: Forsa socken; Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

C. (*Sciodrepa*) *Watsoni* SPENCE. — Hälsingland: Forsa socken; Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

C. (*Lasiocatops*) *alpinus* GYLL. — Skåne: Tyringe (L. HAGLUND); Närke: ett ex. under hävning vid Husön i Norrbyås socken i Närke $15/5$ 1921; Hälsingland: Forsa socken, i ruttna svampar; Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

Colon (*Myloechus*) *dentipes* SHLGB. — Närke: ett ex., ♂, erhållet vid sällning av löv o. s. v. $6/8$ 1921 på en skogs-sluttning vid Karlslund i närheten av Örebro.

C. (*Myloechus*) *appendiculatum* SHLGB. — Närke: ett ex. erhållet vid hävning $18/7$ 1921 på den kalhuggna med *Aira* bevuxna skogsåsen söder om Markkärret.

C. (s. str.) *fuscum* ER. — Gottland: Etelhem; Närke: ej sällsynt tagen vid hävning i början av juni månad i sumpmark och på skogsåsen vid Markkärret.

C. (s. str.) *viennense* HERBST. — Gottland: Etelhem.

Liodes (s. str.) *silesiaca* KR. — Närke: bland flera *Liodes*.

arter som visa sig mot solnedgången och erhållas vid hävning av *Aira*-gräs, hallonbuskar o. s. v. på den kalhuggna skogsslutningen strax söder om Markkärret är denna relativt storvuxna art den vanligaste. Insamlad från början av juni till ¹⁵/₉; Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

L. (s. str.) *rhetica* ER. var. *fracta* SEIDL. — Av denna förut i Sverige endast från Jämtland (FRISENDAHL) kända *Liodes* har jag under hävning i juli månad på en ängsslutning vid Fiskeboda i Julita socken, Södermanland, tagit ett ex., ♂.

L. (s. str.) *hybrida* ER. — Närke: ett ex. infångat ⁶/₇ 1921, flygande över skogsåsen söder om Markkärret. Ny för Sverige och funnen närmast i Finland.

L. (*Oosphærule*) *parvula* SHLBG. — Erhållen sparsamt under hävning i juni och juli månader på kvällarna i Närke på samma plats som föregående; Hälsingland: Edeforsen i Järvsö socken.

Cyrtusa subtestacea GYLL. — På samma plats i Närke och tid som föregående men ännu sparsammare.

C. minuta AHR. — Ett ex. på samma plats som föregående art ⁹/₇ 1921.

Agathidium (*Cyphocele*) *nigripenne* KUG. — Hälsingland: Näsvisken i Forsa socken.

A. (*Cyphocele*) *lævigatum* ER. — Hälsingland: Näsvisken i Forsa socken, i högar av barr och annat avfall.

A. (*Saccocele*) *arcticum* THOMS. — Hälsingland, med närmast föregående.

Fam. Corylophidæ.

Sericoderus lateralis GYLL. — Stockholm: Tattby, flera ex. sällade ur en komposthög juni 1921.

Fam. Scarabæidæ.

Aphodius (*Nialus*) *niger* PANZ. — Närke: Göksholm i Stora Mellösa socken.

A. (Nialus) plagiatus L. — Gottland: Ljugarn i mängd i fuktig jord vid havskusten. Samtliga tillvaratagna ex. tillhöra den enfärgade var. *concolor* SCHILSKY.

A. (Volinus) sticticus PANZ. — Närke, flerstädes.

Aegialia arenaria FABR. — Gottland: Ljugarn.

Cetonia aurata L. ab. *piliger* MULS. — Av denna med långa, glesa hår på täckvingarna försedda aberration har jag tagit ex. så väl vid Hornsjön på Öland som i Ringkarleby socken i Närke.

Fam. Hydrophilidæ.

Hydrochus elongatus SCHALL. — Värmland: Arvika (RINGSELLE).

Ochthebius (Homalochthebius) impressus MARSH. — Gottland: Ljugarn.

Hydræna (s. str.) *nigrita* GERM. — Utgår ur Sveriges fauna (Ent. Tidskrift 1918 pag. 28). Ex. i fråga tillhöra *H. riparia* KUGEL., hos vilken art individ, särskilt smärre, kunna ha oregelbundna punktstrior mot ytterkanten av täckvingarna.

H. (Hænydra) gracilis GERM. — Småland: Virserum; Närke: i steniga bergsbäckar på Kilsbergen i Tysslinge och Kils socknar.

Philydrus coarctatus GREDL. — Närke: allmän i Markkärret.

Enochrus bicolor PAYK. — Närke: förekommer i Örebrotrakten i en damm med riklig vattenväxtvegetation.

Laccobius decorus GYLL. — I största mängd funnen i juni 1920 i det grunda vattnet vid havskusten i Högbys socken på norra Öland.

L. bipunctatus FABR. — Öland: Hornsjön.

L. alutaceus THOMS. — Närke: Örebrotrakten.

L. nigriceps THOMS. — Öland: Hornsjön; Närke: Örebrotrakten.

Limnebius nitidus MARSH. (*sericans* MULS.) — Utgår ur Ölands och därmed Sveriges fauna (Ent. Tidskrift 1915 pag. 205) såsom under alla omständigheter osäker; ex. torde tillhöra *L. truncatulus* THOMS.

Cercyon bifenestratus KÜST. — Flera ex. av denna förut hos oss endast i Skåne (THOMSON) funna art tagna vid stranden av Hornsjön på Öland.

Cryptopleurum crenatum PANZ. — Då denna art enligt REITTER (»Die Käfer des deutschen Reiches») skall förekomma »unter nassem Laub», har jag med tanke härpå brukat granska de *Cryptopleurum*-individ som jag funnit under dylika omständigheter, men det har då alltid visat sig, att ex. i fråga tillhört den vanliga *C. minutum* F. Ett enda svenskt ex. av *C. crenatum* har jag emellertid funnit — i min egen skalbaggssamling. Då jag nämligen underkastade de som *C. minutum* insatta ex. en revision, befanns att ett av dessa, märkt Öland, var ett tydligt *C. crenatum*. Ny för Sverige och närmast funnen i Finland.

Fam. Nitidulidæ.

Meligethes difficilis STURM. — Närke: Stora Mellösa socken.

M. umbrosus STURM. — Närke: Garphyttan i Tysslinge socken.

Epuræa nana RTTR. — Hälsingland: Näsvisen i Forsa socken, flera ex. i hög av barr och annat avfall, sept. 1921.

Epuræa palustris J. SHLBG. — Denna art, som i en föregående uppsats (Ent. Tidskrift 1918 pag. 27) omnämns såsom svensk, fann jag på våren 1920, några dagar i maj månad, svärmande över sumpängarna i Markkärret i Närke i största myckenhet; en enda hävning i gräset och buskarna inbragte hundratals individ. Sedermera har jag funnit den, även vintertid, i enstaka ex. i vitmossan i kärret. I utomordentlig individrikedom erhålles arten också vid hävning på våren och försommaren på de vidsträckta sumpängarna vid Kvismaren i Norrbyås socken i Närke. Torde utvecklas under de multnande löven av videbuskar.

E. thoracica TOURN. — Öland: ett ex. taget på en barrträdsstock vid Löttorp i Högby socken på norra Öland.

Fam. Cucujidæ.

Monotoma picipes HERBST. var. *cavicola* RTTR. — Gästrikland (P. A. EISERMAN).

M. brevicollis AUBÉ. — Närke: Örebrotrakten och Stora Mellösa socken; Stockholm: Tattby. I ruttnande vegetabilier.

M. bicolor VILLA. — Närke: Almby socken. I ruttnande vegetabilier.

Læmophlæus alternans ER. — Närke: ett ex. taget $20/5$ 1918 i barrskog på skogsåsen söder om Örebro. Ny för Sverige. Funnen närmast i Finland.

Fam. Cryptophagidæ.

Telmatophilus Schönherri GYLL. — Närke: Göksholm vid Hjälmaren i Stora Mellösa socken.

Emphylytus glaber GYLL. — Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

Paramecosoma melanocephalum HERBST. — Närke: under nedfallet löv vid Svartån i närheten av Örebro, sällsynt.

Cryptophagus (Micrambe) abietis PAYK. — Hälsingland: Forsa socken, i barrhög.

C. (Micrambe) bimaculatus PANZ. — Hälsingland: Järvsö socken.

C. (s. str.) badius STURM. — I stallavfall vid Horn på Öland.

C. (s. str.) corticinus THOMS. — Hälsingland: ett ex. $8/9$ 1921 på vedstapel vid Näsviken i Forsa socken.

C. (s. str.) ruficornis STEPH. — Närke: ett ex. funnet i ett gammalt ekorrbo liggande på marken på skogsåsen söder om Örebro; flera ex. i multnande och ruttnande avfall vid ett uthus i närheten.

C. (s. str.) cylindrus KIESW. — Upptagen i min uppsats över Hjälmarmrådets coleoptera (Ent. Tidskrift 1918 pag. 27) men utgår ur Sveriges fauna. Exemplet i fråga hör visserligen inom gruppen av de tre från övriga *Cryptophagus*-arter genom sin påfallande parallella form lätt skilda men

varandra ytterst närstående *C. angustus* GANGLB. (*parallelus* THOMS.), *cylindrus* KIESW. och *trapezoidalis* J. SHLBG, men genom jämförande med några ex. av *C. cylindrus* KIESW. från södra Frankrike har befunnits tydligt, att Närkesex. i alla händelser ej är sistnämnda art. Sannolikt tillhör det, liksom ett av mig vid Löttorp på norra Öland taget ex., som flög över barrträdsstockar, *C. angustus* GANGLB., men att utan jämförande med typex. av denna art (beskriven i THOMSONS »Opuscula entomologica»), och den av J. SAHLBERG uppställda *C. trapezoidalis* (beskriven i »Meddelanden av Societas pro Fauna et Flora Fennica» h. 38 1911—1912) blott genom nämnda beskrivningar med bestämdhet avgöra vilken av de två arterna ex. i fråga tillhöra, synes ej möjligt. *C. trapezoidalis* är förut i Sverige funnen på Gottska Sandön av MJÖBERG samt i Finland, *C. angustus* endast känd från Sverige (Skåne: THOMSON) och Norge (MÜNSTER, enl. hans »Index Coleopterorum Norvegiæ» Kristiania 1901).

C. pilosus GYLL. — Närke: Garphyttan i Tysslinge socken.

C. setulosus STURM. — Närke: Örebrotrakten, sällsynt i ruttna svampar.

Cænoscelis ferruginea SHLBG. — Östergötland: Byle i Skedevi socken, 1 ex. flygande mot solnedgången, juli 1917.

Atomaria (s. str.) *umbrina* GYLL. — Närke: flerstädes men nästan uteslutande i skivsvampar på granstubbar; Hälsingland: Forsa socken.

Atomaria (s. str.)? *Barani* BRIS. — I MJÖBERG's svenska samling funnos bland *A. umbrina* GYLL. några ex., vilka synas mig böra föras till *A. Barani* och av vilka också ett ex. av REITTER bestämts till denna art. I saknad av jämförelsematerial och då jag är något osäker, uppför jag arten emellertid tills vidare med frågetecken. *A. Barani* är ej hittills känd från Sverige, däremot funnen i Finland.

A. (s. str.)? *bella* RTTR. — Även denna art nödgas jag på grund av bristande jämförelsematerial upptaga med frågetecken, ehuru samtliga de 4, med varandra fullkomligt överensstämmande, ex., som jag insamlat, väl låta sig inpassas i beskrivningen av arten hos GANGLBAUER. Samtliga ex. har jag funnit i Närke, ett ex. ¹⁹/₄ 1919 i en hög av granbarr

på skogsåsen söder om Örebro, ett ex. $12/6$ 1920 flygande mot solnedgången i en skogsöppning vid Markkärret, ett $6/7$ på samma plats, också flygande, samt ett $2/4$ 1921 i granbarrshög i närheten. Enligt SEIDLITZ och REITTER skall ju *A. bella* förekomma i Sverige. I Norge har MÜNSTER («Index Coleopterorum Norvegiæ») funnit den, ehuru mycket sällsynt, i stackar hos *Formica rufa*.

A. (s. str.) diluta ER. — Närke: två ex. av denna utmärkta art togos $28/5$ 1917 flygande på kvällen vid Strömsnäs i närheten av Örebro. Ny för Sverige och närmast funnen i Danmark.

A. (s. str.) affinis SHLBG. — Ävenledes en präktig art, vilken också synes vara rätt exklusiv i avseende på sitt levnadssätt. Jag fann den första gången i ett enda ex. på den multnande veden vid roten av en gammal, av *Cossonus parallelipipedus* HERBST angripen svartpoppel i Karlslunds vildpark i närheten av Örebro. Genom att sälla nedfallna löv, multnande trästycken o. dyl. vid roten av svartpoppeln har jag sedermera under sommarens (1921) lopp kunnat insamla en stor mängd ex. av arten. Vid Neglinge i Stockholmstrakten fann jag $19/6$ 1921 ävenledes ett ex. på den nyss avbarkade, sa'tiga veden av en på rot stående asp. I Norge har MÜNSTER, loc. cit., funnit *A. affinis*, som är ny för Sverige, genom siktning av löv o. dyl. vid roten av trädstubbar, men mycket sällsynt.

A. fuscicollis MARSH. — Jämtland: Edeforsen i Järvsö socken.

A. (s. str.) proluxa ER. var *pulchra* ER. — Närke: av denna varietet har jag i Örebrotrakts skogsomgivningar funnit sammanlagt 3 ex. och ett ex. i Kumla socken.

A. (s. str.) proluxa ER. var *atrata* RTTR. — Synes i Närke förekomma än sällsyntare än föregående. Ett ex. taget $10/9$ 1916 på vittmosstuva i skogen vid Markkärret i Närke och ett ex. på en granstubbe värtiden på skogsåsen söder om Örebro. Ej förut anmärkt från Sverige men funnen bl. a. i Finland.

A. (Anchicera) impressa ER. — Närke: ett ex. av denna särdeles karakteristiska art erhöles $16/4$ 1916 i sällgods hemfört från Markkärret, ett ex. $28/5$ 1920 under hävning på

samma lokal samt ett ex. ²²/₈ 1921 i sållgods hemfört från Karlslunds park vid Svartån i närheten av Örebro. Ny för Sverige och närmast funnen i Norge och Finland.

A. (Anchicera) munda ER. — I stallavfall vid Horn på Öland samt i Stora Mellösa socken i Närke.

A. (Anchicera) nitidula ER. — Närke: flera ex. erhållna ¹¹/₅ 1920 i en hög av löv och barr på Lindholmen i Hemfjärden.

A. (Anchicera) peltata KR. — Närke: förekommer i Örebrotrakten i multnande agnar och dyl. vid hölador men mycket sparsamt. Vid tre olika tillfällen endast ett ex. åt gången anträffat.

A. (Anchicera) morio KOLEN. — Första gången fann jag denna art ¹⁶/₅ 1920 i Karlslunds gamla park i närheten av Örebro i 1 ex. på undersidan av en på marken liggande med mögelsvamp överdragen barkbit. På våren 1921 erhöles arten i flera ex. i multnande avfall vid en uthusvägg på skogsåsen söder om Örebro. Bland FRISENDAHL'S uppsatta, obestämda coleoptera från Ragunda i Jämtland funnos ett större antal ex. av den vackra arten.

A. (Anchicera) turgida ER. — I löv- och barrhögar flerstädes i Örebro- och Hjälmtrakten samt i skogiga bäckdalar på Kilsbergen i västra Närke.

A. (Anchicera) ruficornis MARSH. — Gästrikland (EISERMAN).

A. (Anchicera) apicalis ER. — Gästrikland (EISERMAN); Hälsingland: Järvsö socken.

Ephistemus globulus PAYK. — Hälsingland: Järvsö socken.

Diphyllus (Diplocoelus) fagi GUÉR. — För bortemot 20 år sedan fann jag på en gammal omkullfallen pil på Östra Sundholmen i Stora Hjälmar, St. Mellösa socken i Närke, 3 ex. av en skalbagge, som jag med den mig då tillgängliga litteraturen (THOMSON'S »Skandinaviens coleoptera»), bestämde till *Diphyllus lunatus* F. Då jag sedermera granskade desamma, fann jag dem tillhöra *Diphyllus (Diplocoelus) fagi* GUÉR. Denna art är, liksom undersläktet, ny för Sverige och varken funnen i Danmark, Norge eller Finland, däremot i Tyskland, där den uppgives förekomma under torr bokbark. De av mig tillvaratagna individen infångades då

de livligt löpte omkring på barken och sökte dölja sig i springorna.

Fam. Lathridiidae.

Lathridius (Thes) Bergrothi RTTR. (*microps* THOMS.). — Denna art som av GRILL endast var upptagen för Skåne och Västergötland men på senaste årtiondena spritt sig alltmör förekommer nu åtminstone till Hälsingland, där jag funnit den i Forsa socken, samt Jämtland (FRISENDAHL).

Cartodere filum AUBÉ. — Närke: ett ex. funnet i ett herbarium i Örebro.

Corticaria pubescens GYLL. — Hälsingland: Forsa socken.

C. crenulata GYLL. — Öland: Böda, under havstång.

C. serrata PAYK. — Gästrikland (EISERMAN).

Fam. Cisiidae.

Cis (Hadraule) elongatulus GYLL. — Uppgiften i GRILL's katalog: »Motala (J. HULTGREN)» utgår.

Cis (s. str.) *punctulatus* GYLL. — Närke: Almby socken, på lavliknande vita svampar under barken av gran; Hälsingland: Näsviken i Forsa socken, ävenledes i svamp under barken av gran.

C. (Eridaulus) lineatocribratus MELL. — Närke: Hjälmarsberg i Almby socken, i björksvampar.

Ennearthron cornutum GYLL. — Gottland: Etelhem.

Fam. Coccinellidae.

Scymnus (Pullus) hæmorrhoidalis HERBST. — Gottland: Ljugarn.

S. (Pullus) ater KUGEL. — Öland: Horn.

S. (Pullus) auritus THNBG. — Öland: Hornsjön; Närke: Stora Mellösa socken.

S. (Nephus) bipunctatus KUGEL. — Gottland: Ljugarn.

S. (s. str.) *rubromaculatus* GOEZE. — Gottland: Ljugarn.

Fam. **Dermestidæ.**

Globicornis (Hadrotoma) marginata PAYK. — Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

Fam. **Byrrhidæ.**

Cytilus auricomus DUFT. — Allmän i Markkärret, Närke, där den träffas i de fuktigaste vitmosstuvor. *C. sericeus* FORST. däremot har jag oftast funnit på sandiga, torra platser.

Fam. **Heteroceridæ.**

Heterocerus obsoletus CURT. — Ett ex. anträffat på stranden av Hornsjön på Öland i juni 1920. Förut hos oss endast funnen i Skåne enl. THOMSON.

Fam. **Trixagidæ.**

Trixagus carinifrons BONV. — Närke: Göksholm i Stora Mellösa socken samt Östra Mark i Almby socken.

Fam. **Helodidæ.**

Helodes marginata FABR. — Närke: Blackstahyttan i Kils socken, vid en bergsbäck.

Fam. **Elateridæ.**

Adelocera (Danosoma) conspersa GYLL. — Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

Selatosomus (Haplotarsus) affinis PAYK. — Närke: Östra Mark i Almby socken.

Fam. **Cantharidæ.**

Dictyopterus (Pyropterus) affinis PAYK. — Öland: Halltorp 2 ex. $\frac{3}{7}$ 1920 på en kullfallen gammal multnad och fuktig ekstam.

Podabrus obscuripes J. SHLBG. — Den av mig (i Ent. Tidskrift 1914 sid. 104) upptagna *P. lapponicus* GYLL. från Abisko i Lappland tillhör *P. obscuripes*, som är en god art. Vid Abisko har sedermera arten återfunnits av flera entomologer. Ny för Sverige men funnen i nordligaste Norge och Finland.

Dasytes (Mesodasytes) coeruleus FABR. — Närke (J. HULTGREN).

Fam. Cleridæ.

Thanasimus rufipes BRAHM. — Närke: Tysslinge socken.

Necrobia violacea L. — Hälsingland: Forsa socken.

Fam. Anobiidæ.

Ernobius longicornis STURM. — Närke: 1 ex. ²¹/₅ 1921 under hävning i skogen vid Markkärret i Almby socken. Förut i Sverige endast funnen i Skåne (THOMSON).

Fam. Ptinidæ.

Ptinus (Gynopterus) dubius STURM. — Närke: ett ex. taget vid hävning i skogen vid Markkärret i Almby socken ²²/₆ 1917. Enligt THOMSON förut i Sverige endast funnen vid Stockholm.

Fam. Tenebrionidæ.

Cænocorse Ratzeburgi WISSM. — Närke: Örebro (införd).

Gnathocerus cornutus FABR. — Närke: Örebro (införd med vete).

Fam. Alleculidæ.

Mycetochara axillaris PAYK. v. *morio* REDTB. — Närke: Örebro.

M. flavipes FABR. — Närke: Örebrotrakten.

Fam. **Melandryidæ.**

Hallomenus binotatus QUENS. — Närke: Hjälmarsberg i Almby socken, i lönnsvampar.

Caridina triguttata GYLL. — Närke: Östra Mark i Almby socken, på en art vit, lavlik svamp under barken på granstubbar, där också larver och puppor i kokonger anträffades.

Orchesia (Clinocara) minor WALKER. — Närke: tagen flygande i skogen vid Markkärret i Almby socken.

Fam. **Mordellidæ.**

Mordellistena (Mordellochroa) abdominalis FABR. — Närke: Göksholm i Stora Mellösa socken.

M. (s. str.) micans GERM. — Närke: Almby och Tysslinge socknar.

M. (s. str.) parvula GYLL. — Öland: Hornsjön; Gottland: Ljugarn.

Anaspis melanostoma COSTA. — Närke: Markkärret i Almby socken.

Fam. **Anthicidæ.**

Hylophilus (s. str.) populneus PANZ. — Närke: Göksholm i Stora Mellösa socken, flygande i antal vid solnedgången mot ett skogsbyn i lövskog.

H. (Euglenes) pygmæus DE GEER. — Närke: Örebro, i en trädgård flera ex. flygande mot solnedgången i juli månad.

H. (Euglenes) pygmæus DE GEER v. *oculatus* PANZ. — Närke: Stora Holmen i Örebro (J. HULTGREN).

Fam. **Cerambycidæ.**

Cortodera femorata FABR. — Närke: Hjälmarsberg i Almby socken.

Grammoptera ruficornis FABR. — Närke: Östra Sundholmen i Stora Mellösa socken samt i skogen vid Markkärret i Almby socken, i rönnblommor.

Hoplosia fennica PAYK. — Södermanland: Tockenön i Stora Hjälmarén.

Fam. Chrysomelidæ.

Donacia vulgaris ZSCHACH. — Utgår ur Värmlands fauna (Ent. Tidskrift 1915 pag. 219).

Orosodacne cerasi L. — Östergötland: Byle i Skedevis socken, i lindblommor.

Chrysomela hæmoptera L. — Småland: Virserums socken.

Chalcoides aurata MARSH. — Utgår ur Närkes fauna (*Crepidodera aurata* MARSH., Ent. Tidskrift 1915 pag. 219). De till *C. aurata* bestämda ex. äro *C. fulvicornis* FABR. ab. *jucunda* WEISE, vilken mycket liknar *C. aurata*.

Phyllotreta vittula REDT. — Närke: Örebrotrakten.

Ph. cruciferæ GOEZE (*obscurælla* ILL.) — Utgår ur Skånes fauna (Ent. Tidskrift 1913 pag. 383). Tyvärr har misstaget, som hänför sig till starkt metalliska ex. av *Ph. nigripes* FABR., ej konstaterats i tid och arten därför blivit medtagen i »Svensk insektsfauna.»

Aphthona lutescens GYLL. — Gottland: Ljugarn.

Longitarsus succineus FOU DR. — Funnen vara en allmän art på torra ängar flerstädes i Närke såsom i Örebrotrakten och vid Latorp i Tysslinge socken. Iakttagen bl. a. på *Alchemilla*.

L. apicalis BECK — Lappland: Boden (FR. NORDSTRÖM).

Psylliodes marcida ILLIG. — Gottland: Ljugarn, bland *Halianthus peploides* och på *Senecio viscosus* vid havskusten.

Fam. Anthribidæ.

Tropideres (Enebreutes) undulatus PANZ. — Öland: Halltorp, ett ex. ³/₇ 1920, på torrt ris av *Cratægus*.

Fam. Curculionidæ.

Otiorrhynchus sulcatus F. — Närke: Örebro.

Barypithes pellucidus BOHEM. — Av denna förut endast

från Kinnekulle (UIJTENBOOGAART) anmärkta art har jag exempl. från Skåne: Hälsingborg (B. VARENIUS), Småland: Kalmar (I. B. ERICSON) samt ett från Stockholm: Bergianska trädgården, taget på en lövträdsstubbe, vidare många ex. funna under löv vid roten av en gammal ihålig svartpoppel vid Karlslund i närheten av Örebro, våren och sommaren 1921. Sannolikt hos oss förväxlad med *B. mollicornis* AHRENS eller möjligen med *Omius concinnus* BOHEM.

Neliocarus faber HERBST. — Närke: på grusig ljungmark söder om Örebro.

Sitona lineellus BONSD. — Närke: Örebrotrakten och Latorp i Tysslinge socken.

S. lineellus BONSD. var. *brevicollis* GYLL. — Öland: Horn.

Magdalis frontalis GYLL. — Värmland: Arvika (RINGSELLE).

M. nitida GYLL. — Uppland: Singö; Dalarne: Kallsveden (RINGSELLE).

Trachodes hispidus L. — Närke: Östra Mark i Almby socken, på torra algrenar.

Stenocarus fuliginosus MARSH. — Gottland: Ljugarn.

Ceutorrhynchidius troglodytes FABR. — Gottland: Lye.

Ceutorrhynchus (Glocianus) macula-alba HERBST. — Skåne: Limhamn, enligt 2 ex. i J. HULTGREN's samling. Ny för Sverige och närmast funnen i Tyskland.

C. (Glocianus) punctiger GYLL. — Gottland: Ljugarn; Gästrikland (P. A. EISERMAN).

C. (s. str.) rapæ GYLL. — Närke: Almby socken.

C. (s. str.) assimilis PAYK. — Gottland: Ljugarn.

C. (s. str.) griseus BRIS. — Öland: ett ex. vid Hornsjön. Förut funnen av AHLROT på Öland (GRILL's katalog i tillägget).

C. (Marklissus) hirtulus GERM. — Gottland: Ljugarn.

Orobitis cyaneus L. — Jämtland: Ragunda (FRISENDAHL).

Limnobaris pilistrata STEPH. — Öland: vid Hornsjön i juni 1920 på strandängar bevuxna bl. a. med *Cladium mariscus*, på vilket halvgräs arten bl. a. uppgives leva. Ny för Sverige och ej funnen i Danmark eller Norge men förekommer i Finland. J. SAHLBERG's *L. T-album* är nämligen enligt REITTER (»Catalogus coleopterorum Europæ» etc., ed. 2) *L.*

pilistrata STEPH. under det *L. martulus* J. SHLBG. är = med *L. T-album* L.

Anthonomus inversus BEDEL. — Gottland: Alskog.

Dorytomus tortrix L. Gottland: Ljugarn.

Eriirrhinus Nereis PAYK. — Närke: Markkärret i Almby socken.

Bagous frit HERBST. — Närke: Markkärret i Almby socken.

Tychius Schneideri HERBST. — Öland: vid Hornsjön.

Cionus verbasci FABR. — Närke: Stora Mellösa socken.

Nanophyes globulus GERM. — Värmland: Arvika (RINGSELLE).

Oxystoma pomonæ FABR. — Öland: Hornsjön; Närke: Örebrotrakten.

O. craccæ L. — Närke: Örebrotrakten.

Apion (Erythrapion) sanguineum DE GEER (*rubiginosum* GRILL). — Närke: Almby socken.

A. (Erythrapion) miniatum GERM. — Värmland: Arvika (RINGSELLE).

A. (Protapion) assimile KIRBY. — Öland: Horn.

A. (Perapion) curtirostre GERM. — Lappland: Boden (FR. NORDSTRÖM).

A. (Perapion) violaceum KIRBY. — Lappland: Boden (FR. NORDSTRÖM).

A. (Eutrichapion) Spencei KIRBY. — Öland: vid Hornsjön.

A. (Eutrichapion) Sundevalli SCHÖNH. — Lappland: Boden (FR. NORDSTRÖM).

Diodyrrhynchus austriacus OLIV. — Av denna förut i Sverige endast i Dalarna, av BOHEMAN, funna art finnes ett ex. i J. HULTGREN's samling, etiketterat Närke 1909.

Rhynchites tomentosus GYLL. — Närke; Värmland: Arvika (RINGSELLE).

5. Tre sammanblandade *Salpingus*-arter.

Då jag för något år sedan underkastade mina svenska *Salpingus*-arter en revision, fann jag, att under etiketten *S. (Rabocerus) foveolatus* LJUNGH funnos ex. av två arter. Med

ledning av REITTER's »Fauna germanica, Die Käfer des deutschen Reiches», fann jag till min övrraskning, att samtliga ex. med undantag av ett enda måste hänföras till den för Sverige eller Skandinavien med Danmark överhuvud icke anmärkta *S. (Rabocerus) Gabrieli* GERH., en tämligen sent uppställd art. Dessa ex. voro alla insamlade i Örebrotrakten, mest under barken av al. Det återstående ex., som jag tagit vid Abisko i Lappland under barken av björk, syntes höra till den verkliga *S. (Rabocerus) foveolatus* LJUNGH.

Ehuru som sagt fyndet av *S. Gabrieli* här uppe i landet var övrraskande, behöver det emellertid icke betyda, att arten först på senare tider inkommit i vårt lands fauna. Den har sannolikt funnits här medan coleopterologer varit verksamma men sammanblandats med *S. foveolatus*. Man kan sluta detta därav, att enligt ovannämnda Reitterska arbete *S. Gabrieli* tillsänts R. från Finland av framlidne prof. J. SAHLBERG under namn av *S. foveolatus* LJUNGH. I sin »Catalogus Coleopterorum Faunæ Fennicæ» (Helsingfors 1900) upptager SAHLBERG av hithörande arter endast *S. foveolatus* LJUNGH. Att bland ex. från i detta arbete uppräknade finska lokaler emellertid dölja sig två arter, framgår av en senare avhandling av SAHLBERG: »För Finland nya coleoptera» [Meddelanden av Societas pro Fauna et Flora fennica, h. 29 (1903). Helsingfors 1903], i vilken S. meddelar, att han i Finland funnit *Salpingus (Colposis) mutilatus* BECK, som förut ej var känd från Finland, samt även att i Helsingfors' museums samlingar bland de till *S. foveolatus* bestämda ex. funnos ex. från flera finska lokaler av den av honom som *S. (Colposis) mutilatus* BECK ansedda arten. Då jag genomläste hans avhandling med dess utförliga beskrivning av den av honom som *S. mutilatus* fattade arten befanns emellertid, att vad SAHLBERG utsäger i beskrivningen om *S. mutilatus* beträffande bl. a. och särskilt clypei form ej alls passar in på REITTER's karaktärer för denna art i »Fauna germanica» utan på *S. (Rabocerus) foveolatus* LJUNGH hos REITTER. Av de rader, i vilka SAHLBERG anger skillnaden mellan de båda arterna, framgår vidare, att den av honom som *S. foveolatus* uppfattade arten i själva verket är *S. Gabrieli* GERH. Ehuru han icke omnämner, från vilka lokaler i Fin-

land denna sistnämnda art är känd, med undantag för en: Malm, synes emellertid framgå, att även denna är funnen flerstädes i Finland liksom den verkliga *S. foveolatus* LJUNGH.

Då jag emellertid i någon mån var osäker om riktigheten av nu relaterade slutsatser, tillskrev jag framl. prof. SAHLBERG's son d:r UUNIO SAALAS i Helsingfors om saken och tillsände honom ett svenskt ex. av *S. Gabrieli*. Ej lång tid därefter erhöll jag med stort tillmötesgående, för vilket jag härmed framför min tacksamhet, från d:r SAALAS svar i brev, ur vilket jag återger följande, då det bekräftar de förut uttalade förmodandena:

Jag har tagit reda på förhållandena med *Salpingus*-arterna och funnit, att Ni har alldeles rätt i Edra åsikter. I Finland ha vi av de ifrågasvarande formerna endast *Gabrieli* och *foveolatus* men ej *mutilatus*. Då min fader skilde de båda arterna, misstog han sig och beskrev *foveolatus* som *mutilatus* (liksom CHAMPION och FOWLER före honom). Detta misstag har redan förut blivit rättat av SEIDLITZ i »Naturgeschichte der Insekten Deutschlands», Col. V Bd. 2, 1920 pag. 1108—1109. Han säger nämligen vid tal om *foveolatus*: »Dass J. SAHLBERG's »*Salpingus (Colposis) mutilatus*» zu unserer Art gehört, erkennt man schon aus der Beschreibung, und zwar aus den Worten: labro longitudine vix sesqui latiore, — elytris... punctis basi inordinatis». Diese beiden Angaben passen auf *Colposis mutilatus* gar nicht, wohl aber genau auf unsere Art, und wenn man diese mit *R. Gabrieli* vergleicht (den SAHLBERG als echten *R. foveolatus* anspricht), so kann man beide Arten nicht besser von einander unterscheiden als durch SAHLBERG's Worte: »a *S. foveolato* statura magis convexa, puncturaque prothoracis remotiore, interstitiis lævioribus, haud rugosis primo intuitu distinguenda». Ausserdem war der College SAHLBERG so freundlich mir sein ganzes Material zur Ansicht zu schicken.»

Då väl för andra svenska coleopterologer liksom för under-tecknad ovannämnda arbete av SEIDLITZ ej är tillgängligt, har jag efter d:r SAALAS citerat uttalandena i detsamma.

D:r SAALAS meddelar till yttermera visso slutligen i brevet:

»Vid min ytterligare granskning av musei exemplar fann jag bland dem endast *Gabrieli* och *foveolatus*, varför saken synes vara alldeles klar».

Det är sålunda konstaterat, att i Finland som i Sverige förekomma så väl *S. foveolatus* som *S. Gabrieli*, under det att ännu *S. mutilatus* ej är funnen i något av dessa länder.

Först genom granskning av ex. i samlingarna samt studier i naturen kan utredas utbredningen av de båda arterna i Sverige.

Av *S. Gabrieli* har jag som nämnts i min samling endast ex. från Närke. De flesta av dessa voro tagna i Hjälmarens strandskog på och under barken av alar (så väl *Alnus glutinosa* som *A. incana*), vilka voro döda och angripna av *Dryocoetes alni* GEORG. Prof. SAHLBERG omtalar i sin ovan nämnda uppsats i Societas pro Fauna etc. förhandlingar, att han just funnit »*Salpingus foveolatus*» (= *S. Gabrieli* GERH.) och »*Salpingus mutilatus*» (= *S. foveolatus* LJUNGH) vid undersökningen av några nyligen avhuggna alstubbar, som voro starkt angripna av trägnagaren *Dryocoetes alni*.

Av den verkliga *S. foveolatus* LJUNGH har jag som sagt i min samling endast ett ex. taget vid Abisko men har i de av framlidne d:r B. POPPIUS i Sarekområdet i Lappland hopbragta coleoptera sett ävenledes ett ex. av arten.

I Danmark uppgives i GRILL's katalog så väl *S. foveolatus* LJUNGH som *S. mutilatus* förekomma, den förra på Seeland, den senare på Lolland och Seeland. Huruvida för Danmark emellertid ävenledes gäller, att en förväxling gjorts, så att också där i stället för de nämnda böra införas namnen *S. Gabrieli* GERH. och *S. foveolatus* LJUNGH, återstår att utröna. Omöjligt är ju emellertid icke, att *S. mutilatus* kan anträffas där liksom i Sverige och Finland, då den enligt REITTER i ovan citerade arbete förekommer flerstädes i Tyskland.

Sedan ovanstående inlämnats till redaktionen för tryckning, har tredje häftet av den nya finska entomologiska tidskriften »Notulæ entomologicæ» utkommit, och av en uppsats i densamma av W. HELLÉN: »Veränderungen in der Kenntnis der Insektenfauna Finnlands bis zum Jahr 1921» framgår (sid. 96), att misstaget med införande av *Salpingus mutilatus* i Finlands fauna rättats av SEIDLITZ redan 1916 i Deutsche entomol. Zeitung. Vidare upptages i samma uppsats (sid. 92) bland de till Finlands fauna nytillkomna arterna *S. Gabrieli*, enligt J. SAHLBEBG i Meddelanden av Soc. pro Fauna et Flora fennica 1917.